

Donostia, 2023ko azaroaren 17a

UDALBATZAREN IDAZKARI NAGUSIARI

KONTROL MOZIOA, UDAL ERAIKINAK GARBITZEKO KONTRATUA (II. LOTEA) GAUZATZEARI BURUZKOA

Arantza González García Elkarrekin Donostia udal-taldeko zinegotziak, Udalbatzaren Erregelamendu Organikoaren 98. artikulua babesean, udal-eraikinak garbitzeko kontratua (II. lotea).gauzatzearen inguruko KONTROL MOZIO hau aurkezten dio Gobernantza Ireki, Digital eta Kolaboratiboko zinegotzi ordezkari Lopez andereari, 2023ko irailaren 18ko Zerbitzu Orokorretako batzordean dagokion interpelazioa aurkeztu ondoren.

JUSTIFIKAZIOA

Joan den irailaren 18an, Gobernantza Ireki, Digital eta Kolaboratiboko ordezkari López andreari interpelazio bat aurkeztu genion, udal-eraikinak garbitzeko kontratua (II. lotea) gauzatzeari eragiten dioten hainbat alderdiri buruzkoa.

Kontratu horri dagokionez, abuztuaren 1ean, Tokiko Gobernu Batzarrak aurreikusi gabeko lehen aldaketa eta kontratu honen aurreikusitako bigarren aldaketa onartu zituen, eta alegatu zuen otsailaren 1etik ekainaren 30era kontratuaren baldintza agirietan xedatutakoarekiko baino ordutegi zabalagoan oinarrituta egin zela aldaketa hori, langileen plantilla kontratu berriarekin onartutako fitxetara egokitzeko helburuarekin».

Iraileko batzordean adierazi genuen bezala, berregokitze horrek langile batzuk bidegabeki kaleratzea ekarri du; hau da, enpresak berak aitortu du ez dagoela langile horiek kaleratzeko arrazoirik. Kaleratze horiek, gainera, ez zaizkie behar bezala jakinarazi ez eragindako langileei, ez sindikatuen ordezkari. Horren ondorioz, hainbat salaketa jarri dituzte lan-agintaritzetan.

Bidegabe egindako kaleratze horiek enpresa adjudikaziodunak aprobetxatu ditu, hain zuzen ere zerbitzuaren orduko prezioa kalkulatzeko oinarritzat hartu den eraginkortasun mugatuko akordioaren orde, Gipuzkoako hitzarmena aplikatzen zaien beste langile batzuk kontratatuzko. Horrek esan nahi du langile berriek lan bera egiteagatik subrogatutakoek baino 417,67 € gordin gutxiago kobratzen dituztela hilean.

Soldata-eskala bikoitza, inola ere onartu beharko ez litzatekeena; are gutxiago egiten den lanaren oinarria administrazio publiko batekin egindako kontratu bat denean, langileen artean desberdintasunak sortzen dituzten egoerak ez lirateke inola ere onartu behar.

Badira soldata-eskala bikoitzari buruzko epaiak, hala nola 27/2004 epaia, martxoaren 4koa, Konstituzio Auzitegiarena. Horren arabera, soldata-eskala bikoitzak «ematen duen euskarri bakarra talde bat bereizi eta hari tratu okerragoa eman eta hura gutxiestea da, eta horrek ez du lekurik Konstituzioan, berdintasun-printzipioaren argitan (EKren 14. art.), ez eta gure Zuzenbide Estatuan ere, hain zuzen ere konnotazio horrek ezartzen duen ikuspegi sozialean kontuan hartuta, zehazki, gizabanakoen eta gizataldeen benetako berdintasunarekin lotuta (EKren 9.2. art.)».

Gainera, egoera horrek ondorio ekonomikoak ditu Udalaren diru-sarreretan, enpresa langile guztiek lan egindako orduak prezio berean fakturatzen ari delako, enpresa hileko 400 € baino gehiagoko aldea duten soldatak ordaintzen ari denean. Negozio ona enpresarentzat, zalantzarik gabe, ez ordea Udalaren finantzatarako. Udal-gobernuak aztertu beharko luke ea horrek enpresa bidegabe aberastea edo lege-iruzurra sor dezakeen.

Udalak ordaintzen ditu fakturak, eta, beraz, ezin da onartu diru publikoa langileen lan-baldintzen prekarizazioan sakontzeko erabiltzea, ez eta, zalantzarik gabe, zerbitzu horiek ematen dituzten enpresen etekinak handitzeko ere.

Horri gehitu behar zaio, langileen ordezkariak adierazi digutenez, enpresa ez dela ari langileei Gipuzkoako hitzarmenaren mendeko langile berriek betetzen dituzten lanpostu hutsak eskaintzen, hilean 417 euro aurrezten baititu. Eta soldata-eskala bikoitzeko egoera hori iraunarazteko, hitzarmen kolektiboaren negoziazio-mahaiaren lehen bileran, enpresak aitzakia bat bilatu du negoziatzeko prest ez dagoela justifikatzeko, eta horrela, egoera hori ahalik eta gehien luzatzeko.

Gainera, emakumezko langileek beste ez-betetze batzuk jakinarazi dizkigute, hala nola erabiltzen dituzten produktuei buruzkoak edo hondatzen diren elementuen hornidura oso eskasari buruzkoak (produktuak etiketatu gabe; komuneko paper-barrak; komunontzi hondatuak; lanbasak...).

Era berean, fitxaketa-sistemeekin arazoak izaten jarraitzen dute zenbait zentrotan. Ordezkapenak ez dira betetzen kontratatutako orduetan, eta horietako batzuetan orduak aldatu diren arren, eraikinen fitxa teknikoek gaizki jarraitzen dute, ez baitatoz bat ordutegiarekin edo ez dauden elementuak ere adierazten baitituzte (igogailua Larratxoko jubilatuen elkartean).

Era berean, zentro batzuetan ez dituzte jasotzen zerbitzuaren kalitatearen jarraipena egiteko bete behar dituzten kalitate-kontrolako orriak. Galdera hau egitera garamatza horrek: nola egiaztatzen du udal-gobernuak ematen den zerbitzua bat datorrela kontratuan sinatutakoarekin?

Emakumezko langileen lan-baldintzei dagokienez, gogorarazi behar da, halaber, 2022ko martxoko Udalbatzak onartu zuela langileen aldagela-espazioak hobetzea. Egoera horrek, gaur egun, konponbiderik gabe jarraitzen du, eta horrek esan nahi du askotan garbiketa-materiala gordetzeko gela erabili behar izaten dutela aldagela gisa, inolako gutxienerako baldintzarik gabe.

Azken batean, funtsezko zaintza-lan bat, hau da, eskolak edo haur-eskolak garbitzea, non Donostiako haurrek ordu asko ematen dituzten, gutxietsi egiten da lan hori egiten duten emakume langileen lan-baldintzen prekarizazioaren bidetik, nahiz eta, hala eta guztiz ere, emakume horiek profesionaltasun osoz egiten duten beren lana.

Egoera hori ez da salbuespenezkoa, administrazio publikoek azpikontrataturako zerbitzu guztietan gertatzen da. Enpresa pribatuek kudeatzen dituzten zerbitzu publiko estrukturalak interes bakarra dute: negozioa, zerbitzuaren kalitatea eta langileen lan-baldintzak alde batera utzita. Horregatik, zerbitzu publikoen zuzeneko kudeaketa aldarrikatzen dugu. Horretarako borondate politikoa besterik ez da behar.

Hori dela-eta, honako kontrol mozio hau aurkezten dugu:

KONTROL MOZIOA

1. Donostiako Udalbatzak Udal Gobernuari eskatzen dio aldizkako bilerak egin ditzala eraikin publikoetako garbiketa-zerbitzuko langileen ordezkariekin, zerbitzuaren baldintza agirien balizko ez-betetzeak eta enpresaren legezko betebeharrak baloratzeko, kontratuaren garapenaren eta, ondorioz, zerbitzuaren betetzearen zuzeneko jarraipena egiteko.
2. Donostiako Udalbatzak Udal Gobernuari eskatzen dio eskura dituen legezko aukera guztiak azter ditzala, udal-eraikinak garbitzeko enpresa adjudikaziodunak (II. lotea) lan bera egiteagatik langileei soldata-eskala bikoitza aplikatu ez diezaien.

3. Donostiako Udalbatzak Udal Gobernuari eskatzen dio enpresa adjudikaziodunari eska diezaiola udal eraikinak garbitzeko kontratua osorik bete dezala (II. lotea), beharrezkoa balitz aurreikusitako zehapen-araubidea aplikatuz.
4. Donostiako Udalbatzak Udal Gobernuari eskatzen dio enpresa publiko bat sor dezala, kontratuak amaitu ahala azpikontrataturako zerbitzuak zuzenean kudeatzeko.

Arantza Gonzalez Garcia,

Elkarrekin Donostia udal talde mistoko zinegotzia